

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE RJAVE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKE MATERE V LETU 2013

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 18.07.2013

Za leto 2013 je bilo v Sloveniji odbranih 116 bikovskih mater (BM) rjave (RJ) pasme. Na novo je bilo odbranih 26 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število BM glede na usmeritev, za katero so bile odbrane, in število rej z odbranimi bikovskimi materami po zavodih je prikazano v tabeli 1. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2013.

Največ BM je potomk bikov CAMBLE in POS.

Tabela 1:Število bikovskih mater (BM) glede na usmeritev in skupaj ter število rej po zavodih

Zavod	MI	ME	Število BM	Število rej
CE	49	1	50	19
LJ	28	3	31	20
NG	14	8	22	12
NM	13		13	9
Skupaj	104	12	116	60

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; CE- Zavod Celje, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto, NG - Nova Gorica

Tabela 2:Očetje, po katerih so odbrane vsaj tri bikovske matere (BM)

Oče	Število BM
CAMBLE	9
POS	8
PRONTO-ET	5
VOERIS	4
MOIADO	4
HUCOS	4
AMARONE	4
HUSIR	4
NOPAU	3
VARNO	3
MERLO	3
HUBAT	3
EMKOR-ET	3
VIGOR-ET	3

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere RJ pasme s statusom BM v letu 2013. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah rjave pasme v letu 2013

Zavod	USM	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
CE	ME	1	5992±0	263,0±0,0	4,39±0,00	221,0±0,0	3,68±0,00
LJ	ME	3	5748±496	270,7±7,5	4,73±0,47	198,0±13,1	3,44±0,08
NG	ME	8	5357±758	212,3±32,2	3,98±0,38	186,6±22,4	3,50±0,23
Skupaj	ME	12	5507±682	231,1±38,1	4,20±0,50	192,3±21,4	3,50±0,20
CE	ML	49	8256±870	340,3±37,2	4,13±0,34	294,3±26,2	3,57±0,18
LJ	ML	28	8477±1529	340,4±76,1	4,00±0,32	300,5±62,6	3,53±0,15
NG	ML	13	7782±660	310,1±19,0	4,00±0,34	266,8±22,9	3,43±0,19
NM	ML	12	8175±935	342,4±33,2	4,21±0,35	293,1±32,6	3,59±0,13
Skupaj	ML	102	8247±1084	336,7±49,7	4,09±0,34	292,4±40,7	3,55±0,17
Skupaj	Skupaj	114	7958±1345	325,6±58,4	4,10±0,36	281,8±49,8	3,54±0,18

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave rjave pasme s statusom bikovske matere v letu 2013

Zavod	Usm	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
CE	ME	1	5527±0	245,0±0,0	4,43±0,00	205,0±0,0	3,71±0,0
LJ	ME	3	5094±301	243,3±15,5	4,80±0,58	172,3±3,8	3,39±0,14
NG	ME	8	5441±663	204,8±39,1	3,76±0,49	189,9±25,3	3,50±0,27
Skupaj	ME	12	5361±568	217,8±37,2	4,08±0,67	186,8±22,5	3,49±0,24
CE	ML	49	7378±762	302,8±32,6	4,12±0,35	263,3±28,4	3,57±0,16
LJ	ML	28	7694±1637	306,3±75,7	3,97±0,31	273,6±65,8	3,54±0,15
NG	ML	13	7435±685	300,3±33,8	4,04±0,33	255,3±31,5	3,43±0,24
NM	ML	12	7254±955	308,6±45,7	4,25±0,27	257,1±34,7	3,55±0,15
Skupaj	ML	102	7457±1082	304,1±49,1	4,08±0,34	264,4±42,8	3,54±0,17
Skupaj	Skupaj	114	7237±1223	295,0±54,7	4,08±0,38	256,2±47,5	3,54±0,18

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane standardizirane plemenske vrednosti (PV12) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji. Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti za lastnosti mlečnosti za krave rjave pasme s statusom bikovske matere v letu 2013

Zavod	Usm	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
CE	ME	1	94±0	92±0	100±0	88±0	98±0	88±0
LJ	ME	3	90±5	95±5	113±14	92±6	107±9	92±6
NG	ME	8	99±16	95±14	95±10	104±17	114±17	102±17
Skupaj	ME	12	97±13	95±11	100±12	100±15	111±15	99±15
CE	ML	48	134±11	129±10	98±13	137±9	107±13	136±9
LJ	ML	26	134±10	130±11	97±12	135±10	104±8	135±10
NG	ML	13	127±13	127±12	103±11	131±10	106±13	131±11
NM	ML	11	135±10	128±9	97±16	135±8	103±10	135±8
Skupaj	ML	98	133±11	129±11	98±13	135±9	105±11	135±9
Skupaj	Skupaj	110	129±16	125±15	98±13	132±15	106±12	131±15

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave rjave pasme s statusom bikovske matere v letu 2013 po zavodih in skupaj. Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionist območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP - obseg prsi) pri bikovskih materah rjave pasme odbranih za leto 2013

Usm	Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
ML	CE	6	141,3±3,4	4	144,8±0,8	1	142,0±0,0	5	204,6±4,8
ML	LJ	3	142,3±3,5	2	145,0±2,8	2	146,5±0,7	3	199,3±1,2
ML	NG	4	142,8±1,5	4	146,5±3,4	4	142,8±1,5	4	205,3±4,6
Skupaj	Skupaj	15	141,8±2,7	11	145,1±2,3	7	143,7±2,2	13	204±4,7

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah RJ pasme v letu 2013 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater rjave pasme odbranih za leto 2013

Usmob	Zavodob	Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
ML	5	LJ			2	5,0±0	2	7,5±0,7	2	6,5±0,7
ML	6	NG			2	5,0±0	2	7,0±0,0	2	6,5±0,7
ML	7	NM			2	5,5±0,7	2	6,5±0,7	2	6,0±0,0
Skupaj	Skupaj	Skupaj			6	5,2±0,4	6	7,0±0,6	6	6,3±0,5

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah